
Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Viften

2021

Højreklik her og vælg Skift billede for at indsætte billede eller logo

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.”

”Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Her kan I oplyse, hvad I har haft særligt fokus på som en del af arbejdet med læreplanen, fx morgenstund, leg, social udvikling. I kan også indsætte billeder eller andet fra jeres arbejde.

Viften har i den forløbne periode haft særligt fokus på sprog, især ”**fælles vedvarende tænkning**” samt **rum og læring** – her især indretning af fysiske lege/læringsmiljøer på stuerne samt de voksnes positionering ift. Børnenes leg og aktiviteter.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive jeres arbejde med at etablere en systematisk evalueringskultur. I kan fx beskrive, hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter, reflekterer over og evaluerer jeres pædagogiske praksis. I kan også beskrive, om I arbejder med særlige metoder, fx *Redskab til selvevaluering*, *Tegn på læring*, *Redskab til forankringsproces* eller om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med en særlig tilgang.

Det pædagogiske personale udarbejder – typisk på stueplan – handleplaner m.h.p. planlægning og evaluering af styrkelse af de udvalgte praksisområder. Handleplanerne udformes som SMTTE-modeller, som tages op på stue- og personale- og andre relevante møder. Tidspunkt for evaluering fremgår af den enkelte handleplan og foretages typisk på stuemøder. SMTTE-modellerne justeres tillige løbende, når tilpasning skønnes relevant, og det pædagogiske personale har løbende dialog om handleplanerne gennem ”refleksion i nuet” (der hvor der er plads/tid i dagligdagen).

Evt. behov for nye pædagogiske tiltag drøftes ved stue- personale- og pædagogmøder. Det pædagogiske arbejde har selvstændigt en fast plads ved stue- og pædagogmøder, ligesom personalemøder er det oplagte fælles forum for pædagogisk refleksion.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Her kan I **kort** skrive, hvordan I har grebet arbejdet an, fx om I har lavet workshop, gennemført konkrete evalueringer, haft oplæg fra interne eller eksterne. I kan også indsætte billeder eller lignende.

Som forberedelse til udfærdigelsen af læreplanen afholdtes en workshop, hvor hvert enkelt læreplanstema blev drøftet i grupper. Udgangspunktet var de lovmæssige krav, de kommunale retningslinjer og klyngens overordnede pædagogiske grundlag. Desuden sikredes en fælles retning for Viftens pædagogiske arbejde gennem indledende fælles dialog med fokus på legens betydning for børns læring og udvikling, og på de fagprofessionelles rolle. Gruppernes noter dannede derpå udgangspunkt for indholdet i læreplanen. En medarbejder blev udpeget til at stå for den endelige gennemskrivning af læreplanen for at sikre sproglig ensartethed og forståelighed.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Her skriver I **kort**, hvilket område i jeres pædagogisk læringsmiljø I satte fokus på i evalueringen og hvorfor. Hvad var det I var nysgerrige på eller der udfordrede jer? Dette er trin 1 i evalueringscirklen.

Fælles vedvarende tænkning: Vi var nysgerrige på, hvordan vi under deltagelse i børnenes aktiviteter kunne inspirere og støtte hvert enkelt barn i deres sproglige udvikling ved at indgå i en aktiv dialog, som kan tilskynde og motivere børnene til at udvide deres begrebsverden og sproglige udtryksmuligheder.

Rum og læring: Vores mål var (og er) at udvikle et trygt, inspirerende og mangfoldigt læringsmiljø, som støtter børnene i såvel muligheder for fordybelse som plads til bevægelse. Fokus har ligget på indretning af rummene, så der skabes muligheder for aktiviteter der understøtter de seks læreplanstemaer. Parallelt hermed var fokus tillige på de fagprofessionelles rolle og (især) positionering i forhold til børnenes aktiviteter.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Her beskriver I **kort** den dokumentation af det pædagogiske læringsmiljø, I har indsamlet i forbindelse med evalueringen. Pædagogisk dokumentation kan bestå af en vifte af forskellige måder at beskrive børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse på, fx praksisfortællinger, fotos, observationer, videooptagelser, screeninger, relationsskemaer, børneinterviews, tegninger. Indsamling af pædagogisk dokumentation er trin 2 i evalueringscirklen. Har I under evalueringen skrevet på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Den pædagogiske dokumentation har på begge områder primært været foretaget i form af praksisfortællinger, lejlighedsvist suppleret med fotos og videooptagelser.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Her skriver I **kort** resultaterne af jeres analyse, fx hvordan den indsamlede dokumentation gjorde jer klogere på det, I var blevet nysgerrige på? Hvad var jeres vurdering af det pædagogiske læringsmiljøes betydning for børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse? Dette er første del af trin 3 i evalueringscirklen. Har I under evalueringen skrevet resultaterne på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Fælles vedvarende tænkning: Overordnet set kan vi se, at børnenes læring, sprogudvikling og koncentrationsevne styrkes gennem brugen af fælles vedvarende tænkning. Dokumentationen har vist os, hvordan en bevidst og fokuseret dialog med udgangspunkt i børnenes egne interesser kan styrke og støtte børnenes sproglige bevidsthed, deres refleksionsevne og deres muligheder for at udtrykke sig sprogligt. Desuden har dokumentationen bidraget til at skærpe de fagprofessionelles bevidsthed omkring deres rolle i børnenes leg. Eksempelvis kan man se, hvordan en "køkenleg" kan udvides og udvikles gennem den

voksnes inspiration :”vil du koge ægget, eller skal det steges?”, ”skal vi ikke have nogen krydderier på fisken?”, ”av, den suppe er meget varm” osv. En voksen-initieret aktivitet som f.eks. en morgensamling kan gøres mere meningsfuld for børnene ved at skabe øget dialog ved brug af fælles vedvarende tænkning.

Rum og læring: Dokumentationen på dette område har vist, at en bevidst tilrettelæggelse af de pædagogiske læringsmiljøer har stor betydning for børnenes muligheder for at udvikle sig og at udvikle deres indbyrdes relationer. Uanset om der er tale om et vuggestuebarn eller et børnehavebarn kan vi konstatere, at barnets stue skal kunne rumme børn med vidt forskellig alder og derfor forskellige legebehov – fra det rent sansemotoriske til mere komplekse rollelege og spil m.v. Dokumentationen viser os, at dette er et område, som løbende må være under udvikling, idet børnegruppens behov konstant er under forandring, og læringsmiljøet må kunne tilgodese disse forandringer.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Her skriver I **kort**, hvordan I handlede på baggrund af jeres nye indsigter om jeres pædagogiske læringsmiljø. I kan bl.a. skrive, hvorvidt evalueringen gav anledning til at justere jeres pædagogiske praksis, og om den gav anledning til at afprøve konkrete tiltag og justere jeres skriftlige læreplan. I kan også samle op og se på tværs af de udvalgte områder, I har evalueret. Er justeringerne stadig en del af jeres praksis i dag? Har I brugt jeres indsigter i udvalgte evalueringer i andre sammenhænge? Dette er anden del af trin 3 i evalueringsskemaet.

På begge områder kan det siges, at et fortsat fokus er hensigtsmæssigt. De justeringer, der under arbejdet er blevet foretaget, er sket på baggrund af handleplaner og evalueringer, men i og med at begge områder stadig er under udvikling, er der fortsat stor inspiration af hente i at videreudvikle vores arbejde med såvel fælles vedvarende tænkning som rum og læring. Vi er også i stigende grad blevet bevidste om, hvordan de to indsatsområder gensidigt kan styrke hinanden, med højere pædagogisk kvalitet som resultat. Ligeledes er vi blevet bevidste om, at der fortsat er store muligheder for kvalitetsudvikling ved at fortsætte ad de spor, vi i de forløbne to år har lagt.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Her skriver I **kort**, hvordan I har inddraget forældrebestyrelsen og eventuelt forældrerådet, fx om I har drøftet, hvad I har sat fokus på i løbende evalueringer, resultaterne og hvilke tiltag det har givet anledning til, eller hvordan forældrebestyrelsen aktivt har været inddraget i ændringer eller justeringer af den daglige praksis.

Forældrerådet er undervejs blevet orienteret om vores arbejde med læreplanen, og de er blevet inviteret til at kommentere og stille spørgsmål. Ved forældremøder har det pædagogiske personale fortalt, hvordan vi i dagligdagen arbejder med læreplanen og hvordan den ligger til grund for hverdagen i Viften. Såvel forældrerådet som forældregruppen bliver løbende opmuntret til at komme med kommentarer og spørgsmål. Generelt har de tilbagemeldinger, personale og ledelse har fået, understreget, at forældrene bakker op omkring såvel læreplan som det pædagogiske arbejde, vi udfører på baggrund heraf.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Her kan I **kort** skrive, hvad I vil sætte fokus på i jeres pædagogiske læringsmiljø fremadrettet og hvorfor. I afsnit ét så I tilbage på, hvad I allerede har arbejdet med. Har I fået øje på, om der er dele af jeres pædagogiske læringsmiljø, I ikke har haft fokus på, fx rutinesituationer, børn i udsatte positioner, mv.? I kan også skrive, om der er områder, I har haft fokus på, men har behov for at genbesøge.

>Skriv her<

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive, om I oplever, at organiseringen af jeres evalueringskultur har understøttet meningsfulde drøftelser, refleksioner, analyser og vurderinger af jeres pædagogisk praksis i hverdagen? Eller om jeres erfaringer giver anledning til at justere organiseringen af jeres evalueringskultur, fx om der er brug for at afprøve andre måder at mødes og måder at reflektere sammen, justere hyppigheden af møder eller fastholde god evalueringspraksis.

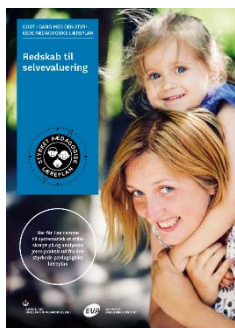
>Skriv her<

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

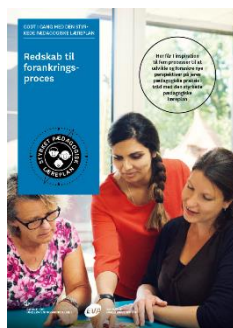
>Skriv her<

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med evalueringskultur og den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige understøttende materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Podcastserien Børnehøjde er en faglig podcast om pædagogik og læreplan. Andet tema i serien sætter i tre afsnit fokus på evalueringskultur. Til temaet findes et dialogkort med spørgsmål til refleksion.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

© 2020
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Undervisningsministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC